

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 248 (6525) | 27 кастрычніка 1939 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ ў нумары

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб скліканні Пятай Сесіі Вярхоўнага Савета СССР. Закрыццё Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі 1939 года.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ:

А. Карпусіна — Камандзір вытворчасці. Райком не выкінае свае рашэнні. Беларускі народ з вялікім энтузіязмам разгортвае выбарчую кампанію па выбарах у мясцовыя саветы. А. Астапенка — Партарганізацыя ўзначаліла падрыхтоўку да выбараў. С. Зелінаў — Пачэснае работа.

А. Цасман — Падрыхтоўка да выбараў — у цэнтры увагі.

Р. Сыркін — Радасная вестка. Не вернецца больш панская няволя. М. Ракіч — Пад панскім бізном. М. Карыга — Пяцка ўспамінаць пра мінулае. В. Мароз — Нашы пакуты. П. Шуэно — Як паны дунулі слямі. В. Шостак — Паны-рабаўнікі. В. Нурсан — Цяжкім было наша жыццё. В. Кураш — Катванне за родную песню. А. Астрэйна — Маці (верш).

АРТЫКУЛЫ:

І. Шляфер, С. Назначэў — Паларадкі Пярэдняга Сабраўня. Дубоўскі — Арганізацыя догляду і аберажэння сельскагаспадарчых машын. І. Качуро — Не гатэмы да размерывання катасных даходаў. Р. Сімінка — Будні дэпутата. ЗА РУБЯНОМ: Прамова Рэгентора ў Данцыгу. Вайна ў Еўропе. На франтах Бітвы.

Слаўныя і павучальныя вынікі

Выбары ў Народны Сабраўня Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі, якія адбыліся 22 кастрычніка, прадстаўляюць сабой слаўны і павучальны вынік першага месяца свабоднага жыцця народаў Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. На працягу месяца з невялікім насельніцтва вывазленых абласцей адчула першыя важныя вынікі свабоднага жыцця. На землях Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі яма больш яроўнаправа нацыянальнасцей, — варней, бяспраўна нацыянальнасцей, якое існавала ў панскай Польшчы. Малазямельныя і беззямельныя сяляне, батракі атрымалі зямлю, нагарабленую ў іх панамі-памешчыкамі, маастырамі, буйнымі дзяржаўнымі чыноўнікамі. Пасляхова ліквідуецца беспрацоўе. Ужо тысячы рабочых, служачых, інтэлігентна атрымалі работу на сваёй вывазленай радзіне. Першыя тысячы беспрацоўных рабочых Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Чырвоная Армія пазбавіла народ ад жахаў вайны, якую абуршыл на галаву народа бізмаркеры, трусыяны драпежнікі, складаныя людзьмі ўрад. Насельніцтва Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ўпершыню перажыла за гэты кароткі тэрмін радасць не паларовай, а сапраўднай свабоды друку, свабоды сходаў, свабоды слова, свабоды грамадскай арганізацыі. Упершыню рабочыя, сяляне, інтэлігенцыя, мужычынны і жанчыны, моладзь і старыкі адчулі аб сабе сапраўдныя клопаты. Адкрыліся школы, дзе выкладанне арганізавана на ройнай мове. Свабодна загучала гутарка, радасная песня сагнала з вясак і гарадоў Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі пяць забіццяў, страху, бездальнасці. Людзі забіралі сілы, горда палілі галовы, адчулі сабе сапраўднымі свабоднымі людзьмі.

Вялікая работа была выканана ў дні падрыхтоўкі да выбараў у Народны Сабраўня Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Навіны і гэта абласцей не былі такіх многалюдных сходаў, не чулі такіх свабодных прамоў, не бачылі столькі радасных твараў, столькі звонкіх, багатых рэвалюцыйных песень. Такія выбары ніколі ішчы не ведалі народы, уваходзіўшы ў састаў Вялікай Польшчы!

Большыя кандыдаты, які вылучаюцца сялянскімі камітэтамі, часовымі ўпраўленнямі, атрамамі работнай гвардыі, сходамі рабочых і інтэлігенцыі, абмяркоўваюцца самым уважлівым чынам. Народ вылучаў лепшых людзей. Польскія паны і розныя буржуазныя і дробнабуржуазныя партыі панскай Польшчы многія годы шрылі і распальвалі звырыны нацыяналізм, варожасць паміж народам. Але вывазлены народ вылучаў кандыдатаў усіх нацыянальнасцей. Так, сярод зарэгістраваных кандыдатаў у дэпутаты Народнага Сабраўня Заходняй Беларусі на 911 чалавек налічвалася 659 беларусоў (72,3 проц.), 105 паліакі (11,5 проц.), 75 яўрэяў (8,2 проц.), 38 рускіх (4,2 проц.).

Упершыню жанчыны адчула сябе рэальна ўдзельніцай вялікай грамадскай справы. Сярод выбраных дэпутатаў Народнага Сабраўня Заходняй Беларусі 123 жанчыны. Сопыяльны састаў Народнага Сабраўня Заходняй Беларусі сведчыць аб тых глыбокіх змяненнях, якія адбыліся за самы кароткі тэрмін у вывазленых абласцях. Рабочыя складалі сярод дэпутатаў 16,7 проц., сяляне — 70 проц., інтэлігенцыя — 12,3 проц. Такыя памеры Заходняй Беларусі. Прыкладна такі састаў Народнага Сабраўня і Заходняй Украіны.

Дзень 22 кастрычніка — гэта радаснае свята вывазленага народа, гэта вялікае таржыванне ленынска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, якой кіраваўся савецкі ўрад, калі ён аддаў загад Чырвонай Арміі прыйсці на дапамогу адзінакроўным братам — украінцам і беларусам. Як на свята, ішлі на выбары прапоўныя Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі.

Надаўна ў архівах канцыярыі Беларускага вавольства знойдзена дыяграма ўдзелу выбарчых і ўсіх выбараў у сёмы ў абласцях былой Польшчы. Згодна гэтай дыяграме, у выбарах у сёмы па ўсёй Польшчы ў 1922 годзе прымаўся ўдзел 67,9 проц. выбарчых, у 1928 годзе — 78,5 проц., у 1930 годзе — 74,8 проц., у 1935 годзе — 45,9 проц., у 1938 годзе — 67,4 проц. У пры гэтым трэба памятаць, што выбарчае права ў панскай Польшчы было даўка не ўсеагульным: мільёны прапоўных былі пазбаўлены гэтага права. Напрыклад, уся моладзь да 25 год была пазбаўлена выбарчых правоў. А права быць выбраным прадстаўлена было толькі з 30 год. Але і сотні тысяч людзей, фармальна меўшы права ўдзелу ў выбарах, часта байкавалі выбары, бо не чакалі ад іх нічога добрага. Павучальную карціну прадстаўлялі са-

НАПЯРЭДАДНІ НАРОДНАГА САБРАЊНЯ

БЕЛАСТОК, 26 кастрычніка. (Па тэлефону). Горад узмацнена рыхтуецца да Народнага (нацыянальнага) Сабраўня, якое адкрыецца 28 кастрычніка. Учора і сёння на фабрыках і заводах праходзілі бурныя сходы. Народ святкуе сваю перамогу на выбарах.

Упрыгожаны яшчэ к дню выбараў горад набывае ўсё больш святочны выгляд. Бяла 50 мастакоў Заходняй Беларусі працуюць над мастацкім афармленнем Беларускага. Святочны выгляд прымае плошча перад гарадскім тэатрам, дзе будзе засядзе Народнае Сабраўня. На плошчы ўзвешана вялікая скульптура «Ленін і Сталін», выкананая мюсавым скульптарам Канстанцінам Кілекам. Узлоўжэ алей, які вылучыў да галоўнага ўваходу ў тэатр, расцвешана 10 вялікіх мастацкіх паго-пакатаў. На гэтых паго-пакатах аллюстраваны вялізарныя дэяцтвенныя прамысловасці і сельскай гаспадаркі Савецкай Беларусі, рост культуры і зможнасці савецкага народа.

Плошча Касцюшка аформлена на тэму: «Сталінская Камуністычная і дружба народаў СССР». Я ўваходу ў гарадскі сьвер устаюць велізарныя абеліскі, у цэнтры яго фігура чырвонаармейца. Гэта скульптура з вялікай любоўю да роднай Чырвонай Арміі выканана маладым таленавітым скульптарам Заходняй Беларусі тав. Ранапорткам.

На вуліцах і шмалах на фабрыках і заводах, усюды адчуваецца набліжэнне вялікага ўсенароднага свята. Рабочыя рыхтуюць паларны Народнаму Сабраўню. У Беларуска пачалі з'яўжацца дэпутаты Народнага Сабраўня. Сёння прыбылі дэпутаты Слонімскага і іншых паветаў. Прайшлі выбары, але паміжканці выбарчых участкаў не апусцілі. Многія з іх ператварыліся ў цэнтры культурна-масавых работ. Тут арганізуюцца гуруты па вывучэнню Сталінскай Камуністычнай Агітарыі праводзіць гутаркі аб надмоўжычым Народным Сабраўню. Сёння адбыліся гарадскі сходы моладзі. Толькі што з вялікім энтузіязмам заключыўся схода прадстаўнікоў работчага кантролю на прадпрыемствах.

Дэпутаты тав. Гершман паведаміў сходу вынікі галасавання. Гэта паведамленне сустрагла бурнымі апладысмантамі ўсёго зала. З месцаў раздашча прынятыя воклічы ў чэсь савецкага народа, Чырвонай Арміі, у чэсь вялікага Сталіна. Рабочыя ў сваіх выступленнях аддзельна заўважылі, што яны чакаюць ад Народнага Сабраўня ўстаўлення савецкай улады і залучэння Заходняй Беларусі да Савецкага Саюза, канфіскацыі памешчыцкіх зямель, нацыяналізацыі банкаў і буйнай прамысловасці. У алей уваходзіць дэлегацыя ад дэпутатаў Народнага Сабраўня з Каменкаўскага павета Палескай абласці. У дэлегацыі 17 чалавек. Яе адрозь прыкметлі, і

Памочніца машыніста Е. М. Чухнов, якая тры месяцы назад скончыла 6-месячны курс памочніцкай машыніста пры Гомельскім чыгуначным тэхнікуме. У свой паравоз С-У 9612 т. Чухнов утрымае ў культурным стане, камавае добрыя ўрабы работы. Фота А. Р. Шапача. (Фотарэдакцыя ВЕЛТА).

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР АБ СКЛІКАННІ ПЯТАЙ СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

Склікаць Уначарговую Пятую Сесію Вярхоўнага Савета Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік 31 кастрычніка г. г. у горад Маскве. Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. КАЛІНІН, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР А. ГОРКІН

Масква, Брэмель, 26 кастрычніка 1939 г.

ДЭКАДА АРМЯНСКАГА МАСТАЦТВА ў МАСКВЕ

ПРЭМ'ЕРА ОПЕРЫ „ЛУСАБАЦІН“

НА СПЕНТАКЛІ ПРЫСУТНІЧАЛІ ТАВАРЫШЫ І. В. СТАЛІН, В. М. МОЛАТАУ, А. І. МІКАЯН, А. А. ЖДАНАУ, Л. П. БЕРЫЯ, Г. М. ДЗІМІТРАУ.

25 кастрычніка Армянскі дэяцтвенны тэатр оперы і балета імені А. А. Спендіарова паказаў прэм'еру сваёй чаргертэй п'ястатой, укладанай у праграму дэкады — оперы заслужанага дэяцтва мастацтваў А. І. Спенянина «Лусабацін» («На расветце»), лібрэта лкой палежыцы Т. С. Ахуняну. Опера «Лусабацін» адлюстроўвае адзін з эндоў паўстання працоўных Арменіі супроць дашнакскага ўрада ў маі 1920 года. Спектакль, пастаўлены заслужаным дэяцтва мастацтваў Л. А. Калантаром, быў сустраг з лэявой цікавасцю. Аўтарам п'ястатой ўдалося выказаць пачаць галоўную дэяцтвенную асобу оперы — народ. Масавыя сцэны ў выкананні выдатнага хореографічнага тэатра (ТАСС).

Выстаўка „Вяўленчае мастацтва Армянскай ССР“

26 кастрычніка ў Дзяржаўным музеі новага заходняга мастацтва ў Маскве адкрылася вялікая выстаўка „Вяўленчае мастацтва Армянскай ССР“. Яна арганізавана ў сувязі з праходзячай зараз ў Маскве дэкадай армянскага мастацтва.

У АПОШНІЮ МІНУТУ

ПАД'ЕМ СУДНА БЫЛО ПАРМСКА ПІНСКАМ ФЛАТЫЛІ

ЛЕНІНГРАД, 26 кастрычніка. (ТАСС). У галоўным упраўленні ЭПРОН'а атрымала паведамленне аб тым, што група апаронаўцаў, працуючых на Прынцыпі, падняла штабны карабль былой польскай флатылі.

РАСПАРАДЖЭННЕ МАРСКІХ УЛАД МУРМАНСКА АБ ВЫВАЛЕННІ ПАРАХОДА „СІЦІ ОФ ФЛІНТ“

МУРМАНСК, 26 кастрычніка. (ТАСС). Пасля правяркі састава грузаў на пароходзе „Сіці оф Флінт“ марскія ўлады Мурманска распарадзіліся вывазіць пароход, абавязваючы яго неадкладна пакінуць порт.

ГІБЕЛЬ ГЕРМАНСКОЙ ПАДВОДНАЙ ЛОДКІ

БЕРЛІН, 26 кастрычніка. (ТАСС). Выхаднае камандаванне германскага ваенна-марскага флота паведамае, што 21 кастрычніка германская вартавая падводная лодка затонула паблізу дапакага острава Мен, насчытаны на міну. З 55 чалавек каманды лодкі выратавана толькі 5 чалавек.

ДЭЛЕГАЦЫЯ ПРАЦОЎНЫХ БССР ВЫЕХАЛА ў БЕЛАСТОК

Учора з Мінска ў Беларуска выехала дэлегацыя працоўных ордэнаванай БССР для прыняцця дэпутатаў Народнага (нацыянальнага) Сабраўня Заходняй Беларусі. У саставе дэлегацыі — народныя паэты рэспублікі, ордэнаваны Янка Купала і Якуб Колас, пісьменнікі-ардынатары М. Ланькоў, П. Броўка, П. Гаебка, прэзідэнт Акадэміі навук тав. Горэў, заслужаны дэяцтвенны тав. Выдын, дэяцтвенны кніжнічана гарадскі тав. Дарынава, народны артыст Александровская і Вядамірскі, заслужаны настаўніца 19-й школы гора Мінска тав. Невіска, сталежыца Мінска т. Г. Скабло (абтубова фабрыка імені Кавалюка), Шнілюсі (дэа стагна Мінск), зятыя конох, дэпутат Вярхоўнага Савета СССР тав. Валуцін, зятыя зяньяна па Ільну з Шклоўскага раёна, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР т. Міхэйчы і ішчы — усяго каля 60 чал. Дэлегацыя ўзначалена сакратар Каляновіцкага райкома КП(б)Б гора Мінска тав. Хасці.

Насустрэч XXII гадавіне Кастрычніка

ВЫКОНАЮЧЬ СВАЕ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА

Перадкастрычнічнае сацыялістычнае сабраўня ў Беларусь нова вытворчыя рэзервы на Барысаўскім фанерным заводзе № 25. За праішоўшыя дзень дэяцтвенны кастрычніка праішоўшы выканана месечны план, выпусціўшы прадукцыі на 173 тысячы рублёў. У разе пачаў многія рабочыя сумашаць на некалькі прафесій. Выржата сумашчывы і саставе т. Бузда, Супкевіч. Дайго і Голуб выконвае работу за 21 працэнт. У выніку прымянення новых стаханаўскіх метадаў работы ў анімал толькі сумашчывы пачуццвенны пачуць колькасць п'ятнаціх адзінак зменшылася на 9 чалавек. За апошні час пачалі шырока ўважваць

Стаханаўцы сувязі

Калектывы Мінскай міжгародняй станцыі і Цэнтральнага тэлеграфна аглятуна ўключыліся ў перадкастрычнічнае сацыялістычнае сабраўня. Прыкладу стаханаўцаў прамысловасці лепшыя работнікі сувязі пераходзіць на асабтвенны некалькіх апаратаў. Ініцыятар сабраўня, тэлеграфіст-тэхніцыя тав. Аправа апа з першых пачала абслугоўваць чатыры лініі сувязі замест трох. Пры норме ў 900 гаварова-мінутаў яна дае 1.200 і больш. Тав. Аправа падрыхтавала для самастойнай работы тэлеграфістак Міхайлаву і Вершу. Перадава змена на перагаворнай станцыі дэа алікван дэяцтвенны з'яўжаецца тав. Шалег, выконвае план на 170 проц. Тэлеграфіст гэтай змены тт. Удар і Верска, працуючы на лініі сувязі з гора-

АБЛАСНАЯ ВЫБАРЧАЯ КАМІСІЯ ПА ВЫБАРАХ У МАСКОЎСКІ АБЛАСНЫ СОВЕТ ДЭПУТАТАў ПРАЦОЎНЫХ

Прэзідыум Вярхоўнага Савета РСФСР зацвердзіў састаў абласной выбарчай камісіі па выбарах у Маскоўскі абласны Совет дэпутатаў працоўных. Старшыней камісіі зацверджана дэпутат Вярхоўнага Савета СССР Сімонжонкава. (ТАСС).

ГАРДСКАЯ ВЫБАРЧАЯ КАМІСІЯ ПА ВЫБАРАХ У МАСКОЎСКІ ГАРАДСКІ СОВЕТ ДЭПУТАТАў ПРАЦОЎНЫХ

Прэзідыум Вярхоўнага Савета РСФСР зацвердзіў састаў Маскоўскай гарадской выбарчай камісіі па выбарах у Маскоўскі гарадскі Совет дэпутатаў працоўных. Старшыней камісіі зацверджана Герой Соцыяльнага Саюза Сіпын. (ТАСС).

БЕЛАРУСКИ НАРОД З ВЯЛІКІМ ЭНТУЗІЯЗМАМ РАЗГОРТАЕ ВЫБАРЧУЮ КАМПАНІЮ ПА ВЫБАРАХ У МЯСЦОВЫЯ СОВЕТЫ

Партыйнае жыццё КАМАНДЫРЫ ВЫТВОРЧАСЦІ

Партарганізацыя ўзначаліла падрыхтоўку да выбараў

Для правядзення агітацыйнай работы па падрыхтоўцы да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных на выбарчым участку № 1 г. Мінска партыйная арганізацыя Паркамзема БССР вылучыла 42 агітатары з ліку камуністаў, комсамольцаў і беспартыйнага актыва.

Былі праведзены дзесяцідзёныя курсы агітатараў. Скончылі іх 22 чалавекі. Вылучаны два камуністы, якія сістэматычна склікаюць семінары, арганізуюць кансультацыі. Яны таксама займаюцца публікацыяй літаратуры для палітычнай самаадукацыі агітатараў. У сувязі з вялікай запіскаванасцю выбарчыкаў да міжнароднага становішча былі праведзены толькі на гэту тэму 4 семінары.

У апарце Паркамзема вельмі часта работнікаў арыяваюць у камандыроўкі, каб пазбегнуць зрыву заняткаў у гуртках, партыйнай арганізацыі да некаторых гуртоў былі прымацаваны па два агітатары.

Мітынг рабочых і служачых механічнага цеха машынабудавальнага завода імя Варашылава (г. Мінск), прысвечаны падрыхтоўцы да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных БССР. Выступае партгор цеха тав. В. С. Райдас.
Фота Е. Халдзек. (Фотакроніка БЕЛТА).

ПАДРЯХОТКУ ДА ВЫБАРАЎ — У ЦЭНТР ЎВАГІ

У Бараньскім раёне арганізацыяна-тэхнічная работа па падрыхтоўцы да надзвычайных выбараў у мясцовыя саветы вельмі запіскавана. У асобных сельсаведах яшчэ не вызначаны грамадзянскія агітатары, а ў іншых яны пачалі падрыхтоўку да выбараў нават не абмяркоўваючы прэзыдумам сельсавета. Тут з вылучаных 23 агітатараў працуюць толькі 6, у той час, калі сельсавет налічвае да 4.000 чалавек насельніцтва.

Не лепш абстаіць справа ў раёне і з падборам людзей у агульны выбарчы камітэ на выбарах у сельскія саветы.

Па раёну створана 20 агіталецтваў, якія налічваюць 392 агітатары. Такія колькасць не можа забяспечыць сапраўды шырокую агітацыйна-масавую работу сярод насельніцтва, якое ў раёне налічваецца 46.810 чалавек. Трэба халаць, што значная частка агітатараў да работы яшчэ не прыступіла.

Некаторыя кіраўнікі агіталецтваў не склікалі яшчэ агітатараў для абмеру волі на выбарах, і таму многія з іх не прытрымліваюцца плана правядзення заняткаў, рэкамендаванага ЦК КП(б)Б. Адсутнічае ў гэтых агітатараў не агульнае ўяўленне аб выбарах.

Не па ўсіх сельсаведах праведзены плённыя, прызваныя сельсаветаў на пытанні падрыхтоўкі да выбараў. Па большасці калгасаў не праведзены сходкі па падрыхтоўцы вынікаў гаспадарчага года і на пытанні ўключэння ў перадавыя ініцыятыўныя сабярэніцтва.

У раёне налічваецца 17 хат-чыталень і адзін Дом сацыяльнай культуры, але частка з іх зусім не працуе, напрыклад, у Курганьскім, Карацкоўскім і іншых сельсаведах. Раёны Дом сацыяльнай культуры ў Карме ўжо больш чатырох месяцаў не працуе ў сувязі з рамонтам, а тым хат-чыталень, якія працуюць, не сталі яшчэ цэнтрамі агітацыйна-масавай работы на сямлі.

Па гарадскому пасёлку Карма лічыцца 38 агітатараў, а працуюць толькі 10. Яны ўжо правялі па 4—6 заняткаў. Агітатар Калжамякі О. правёў 6 заняткаў, Старадубажа — 5, прапанаваў 4 раздзелы Палажэння аб выбарах у мясцовыя саветы.

раіх і матэрыялы ўначаровай IV Сесіі Вархуўнага Савета СССР. Добра працую агітатары — 65-гадова пенсіянер тав. Дарозіцаў. Ён правёў дзве заняткі ў гуртку і чатыры гутаркі ў вясельных выбарчых камітэтах. Яго гурток рэгулярна наведвае 35 чалавек. Некаторыя агітатары праявілі на адным-двух занятках, а значная частка яшчэ не прыступіла да работы.

Раённая газета надрукавала ўключэнне ў падрыхтоўку да выбараў. Пачынаючы з верасня месяца, амаль ва ўсіх нумарах асяцяцця работа асобных агітатараў, змяшчаюцца матэрыялы кансультацыйнага парадку. Але дрэнна тое, што газета не паказвае работу агіталецтваў у цэлым і не падагульняе вопыт работы.

Вялікім вынікам недахоп газеты з'яўляецца тое, што яна зусім не паказвае дасягненняў раёна, мала змяшчае мясцовых матэрыялаў. Гэта зружняе работу агітатараў, якія адуваюць вялікую патрабу імяна ў мясцовых матэрыялах. Насенныя газеты па сутнасці справы не працуюць. З правяральных 18 калгасаў, толькі ў 3-х аказаліся насенныя газеты, і тыя выпускаюцца ад вышпаку да вышпаку.

Раёны комсамла ў гэтым перыядзе падрыхтоўкі да выбараў правёў толькі дзве нарады партыйных комсамольскіх арганізацый па пытанні выбарчай кампаніі. Ён вылучыў 184 агітатараў-комсамольцаў, аднак, у далейшым ніякай работы з імі не праводзіў і не ведае, яны яны працуюць. У большасці комсамольскіх арганізацый раёна не праведзены нават комсамольскія сходкі па пытанні ўдзелу комсамольцаў у выбарчай кампаніі.

Многа недахопаў ёсць у перадыбарчай рабоце ў Бараньскім раёне.

Апублікаванне Указа Прэзідыума Вархуўнага Савета БССР, згодна якому рэспубліка з 24 кастрычніка ўступіла ў выбарчую кампанію, накіравана на раённую партыйную і савецкую арганізацыю абавязак пэўнага прыняцця мер да ліквідацыі гэтых недахопаў і суўз'яса, сумесна з усім актывам, узяцця за арганізацыйна-выбарчую кампанію.

А. ЦАСМАН.

РАДАСНАЯ ВЕСТКА

ГОМЕЛЬ. (Па тэлефону). З вялікай радасцю сустраці рабочыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі і служачыя Беларускай чыгуначнай станцыі аб'яву аб пачатку выбарчай кампаніі. Па ўсіх аддзяленнях чыгуначнай станцыі многія людзі мітынгі. На гомельскім паравоз-вагонна-рамонтным заводзе калектывы пахаў баруць па сабе пэўны абавязанасці, імянуцца сустрэць зямляннаў зьнеш выбараў новымі вытворчымі перамагамі.

Рабочыя вагнаўнага цеха абавязаліся адрамантаваць звыш плана 11 вагонаў. Калектыв зборнага цеха абавязаліся адрамантаваць звыш плана 6 паравозаў.

Выбарчая кампанія — заявіў машыніст-кльясавосавец дэпо-Крычаў тав. Бакуменка, — патрыяе кожнага з нас на новы перамагі. На надыходзячых выбарах мы яшчэ раз прагаласуем за сталінскі блок камуністаў і беспартыйных, выбарам у мясцовыя саветы лепшых сяброў і дачок нашай радзімы.

Тав. Бакуменка ўзяў абавязанасць надыць імянаваў паялы і эканомію 15 процантаў паяла. Комплексная брыгада гэтага дэпо абавязалася рамантаваць паравозы за 5 гадзін пры норме ў 14 гадзін.

Рытуруючыся да выбараў у мясцовыя саветы, — гавораць у рэзалюцыі, прынятай на мітынгх чыгуначнікаў, — мы будзем па-большэйку змагацца за выкананне бальшых загадаў сталінскага наркома таварыша Лазара Майсеевіча Калганькі. Шырока разгорнем спосаборніцтва, ва ўсеўзбраенні сустраем зіму.

Р. СЫРКІН.

БУДНІ ДЭПУТАТА

Тав. Пыж з'яўляецца палітычным імячом лепішка-сталінскага тыпу. Ён любіць сваю радзіму, свой народ. Вялікі клопаты прылягае дэпутат аб сваім выбарчым участку. Ён трымае з імі самую цесную сувязь. Да яго прыходзяць за рознымі пытаннямі калгаснікі, калгасніцы, дзеці. Кожны лічыць сваім абавязкам раскапаць дэпутату аб сваіх поспехах, аб шчаслівым і змажоным жыцці.

За час сваёй дэпутатскай дзейнасці тав. Пыж атрымаў многа пісем ад сваіх выбарчыкаў — калгаснікаў і працоўнай інтэлігенцыі Пухавіцкага раёна. У пісьмах заахвочваюць самаго разнастайнага пытанні.

Калгаснік тав. Жыльчык з калгаса «Чырвоны Іскра» Балонка сельсавета пісаў аб тым, што яго выправіліна выключылі з калгаса. Выключэнне патвердзіў сельсавет. Толькі пасля ўмяшання дэпутата справа была ізцяла разабрана. Выяснілася, што таварыша выключылі выправіліна ў калгасе тав. Жыльчыка.

Афіцыйнага пухавіцкай стайовай Ольга Дзімітровіч адувала патрабу ў дачынні і доўгі час не магла дастаць пушэчку на кураорт.

Міхаіл Фаміч звярнуўся ў рабочым сталовай, і тав. Дзімітровіч атрыла пушэчку на кураорт.

Пыжэры Падбарэжскай школы прасілі арганізаваць экскурсію ў сталіну Савецкай Беларусі. Міхаіл Фаміч, прачытаўшы пісьмо, накіраваў у ЦК комсамла і дэпутатства там па пасадцы калгасных работ у Мінск.

Р. СІМКІНА.

Лепшых людзей выдзеліць у выбарчы камітэ

МАГІЛЕЎ. З вялікім палітычным уздымам і базмежнай радасцю сустраў калектыв шаўковай фабрыкі Указ Прэзідыума Вархуўнага Савета БССР аб ініцыяцыі ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных і аб пачатку выбарчай кампаніі.

24 кастрычніка на ўсіх пэхах адбыліся сходкі членаў саюза. Адбыліся таксама сходкі партыйнай і комсамольскай арганізацыі. На гэтых сходках вызначаліся кандыдатуры ў выбарчы камітэ. Комсамольская арганізацыя выдзеліла ў выбарчы камітэ лепшых стыханаўцаў фабрыкі тт. Лізунову і Панкраньця. На сваім сходзе партыйная арганізацыя выдзеліла кандыдата тт. Эмбаледзю, Бондар і ішч, Усого на фабрыцы выдзелена 119 кандыдатаў.

На працягу 24—26 кастрычніка на Магілеўскаму раёну створана 5 выбарчых камітэтаў па выбарах у абласны Савет дэпутатаў працоўных.

У іх выбраны лепшыя стыханаўцаў калгасаў, трактарысты, прадстаўнікі інтэлігенцыі.

Усюды ў камітэ праходзяць лепшыя людзі раёна.

БАБРУЙСК. (БЕЛТА). На прадырэм-ставах горада пачалася вылучэнне кандыдатаў у члены агульных і ўчастковых выбарчых камітэтаў. Сёння адбыўся сход рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых дэбнаў змены кандыдэрскай фабрыкі «Чырвоны харчавік». На ім 26 лепшых стыханаўцаў фабрыкі вылучылі ў члены агульных выбарчых камітэтаў.

У ліку вылучаных: вядомы стыханаўцаў — стары рабочы з 30-гадовым вытворчым стажам, дэпутат Бабруйскага гарсавета тав. Лауренці; стыханаўцаў Статкевіч (карамальны цэх), Непалоўца (мармеланьскі цэх) і ішч.

Асабліва ўважліва арганізацыя фабрыкі вылучыла ў члены агульных і ўчастковых камітэтаў лепшых актывістаў абароннай работы фабрыкі — лабаранту Сурпіну, стыханаўцаў дражэйнага цеха тав. Пастушонава і ішч.

АСПЕЛІ РАБОТУ НА ВЫБАРЧЫМ УЧАСТКУ

ГОМЕЛЬ. Кожны дзень набліжае нас да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных.

На гомельскай абутковай фабрыцы «Праца» гэтага не ўключыць. Тут агітацыйна-масавая работа як на выбарчым участку, так і ўнутры калектыва, яшчэ яна наладжана не разгорнута. На фабрыцы ёсць яшчэ выдатны агітатар, большасць з іх працуюць на выбарчым участку.

Многія таварышы прайшлі добрую школу агітацыйнай работы ў часе выбараў у Вархуўнага Савета БССР і БССР — гэта таварышы Казачкоў, Гершанюк, Фаерман, Шульцін, Шупінін і ішч. Яны і зараз доора працуюць — рэгулярна, раз у 5 дзён, праводзяць заняткі з хатнімі гаспадаркамі, правялі ўжо тры гутаркі аб выбарчым законе, раскаваюць аб міжнародным становішчы, рашэннях партыі і ўрада.

12 чалавек упершыню вылучаны агітатарамі. Не маючы дастаткова вопыту, ім пэўна самастойна, без усялякай дапамогі арганізаваць свае заняткі і разабрацца ў тым ці іншых пытаннях, не маюць яе і астатні агітатары.

Вось што гаворыць па гэтым поведы агітатар Ерманаў:

— Я працую агітатарам упершыню. З першага дня я сустраўся з многімі труднасьцямі, але нічо не ў чым яны не дапамо. Ніколі не адзін з членаў партыі не папківаўся, як я працую. Я ішч не змог правесці на выбарчым участку ніводных заняткаў.

І сапраўды, агітатары фабрыкі праостаўляюць саміх сабе. У аснову правядзення заняткаў узлі прыкладны план гутарак аб Палажэнні, які быў апублікаван у «Гомельскай праўдзе». Агіталецкі збіраецца ад вышпаку да вышпаку. Кіраўнікі агіталецтва тав. Сельзін не працявае запіскавацца да даручанай яму работы.

— Неаднаразова, — раскавае агітатар тав. Мархалюў, — на віне кіраўнікі агіталецтва зрываюць семінары. Таа было 19 кастрычніка. Сабраліся агітатары і размыліся па дамах.

Не адуваючы дапамогі, палежнага кантролю, многія агітатары асабліва работу на ўчастках, напрыклад, тт. Шойнін, Чырык, Калпан. На адным з надыдзённых партыёў засуджаны інфармацыя тав. Калпана аб яго рабоце на ўчастку.

Яму былі даны канкрэтыя ўказанні, але ўсё-ж работу ён не палежыў. Партыёў засуджана яшчэ некалькіх агітатараў аб іх рабоце на ўчастках. Былі вылучаны неахопы, аднак, і на сёньні дзень гэтыя неахопы не ліквідаваны.

Партыёў не выдэ ўчоту агітацыйнай работы, не ведае кантэнтна, хто і на якую тэму правёў заняткі; якія пытанні ў часе гутаркі былі заданы агітатарам. Многія таварышы маюць багаты вопыт агітацыйнай работы, аднак, гэты вопыт не перадаецца маладым агітатарам. Для агітатараў не арганізаваны лекцыі, гутаркі, спасылаючыся на тое, што яны наведваюць лекцыі, арганізаваныя пры парткабіне, і што ў свой час многія з іх скончылі 6—10-гадзінныя курсы агітатараў, арганізаваныя па лініі гарадскога камітэта партыі.

Гомельская абуткова фабрыка «Праца» мае вялікі агітацыйны сілы, якія, пры правільным кіраўніцтве, з часцю выкапаюць пастаянна пераі імі залачы.

Я. САВІЦНАЯ.

Не раз правядыр паржаў таварыш Сталін указаў на неабходнасць умела і дэталіста падбраць і расставіць кадры, пачынаючы ад залаты фонд партыі і ўрада, дэталіста вывучаць кожнага работніка, вераць у яго здольнасці і своечасна вылучаць на такую пасаду, дзе ён змог поўнасьцю сабе апраўдаць.

Партыйная арганізацыя мінскага завода «Ударнік» свае лепшыя сілы так расставіла на вытворчасці, што ўсімі адказнейшымі ўчасткамі работні кіруюць камуністы. Яны настойліва і пэўнасьцю змагаюцца за тое, каб вывесці ўзначальнае імі ўчасткі ў рады перадавых.

Сялярна-зборачны цэх — адзін з рашаючых на заводзе. Сюды некалькі год назад прымшоу прапавец слесарам малады рабочы К. М. Ярош. Ён адразу праявіў сабе, як адданы работнік, які не толькі сам выдатна працуе, але і вучыць таварышоў сваім метадам работы. Малады рабочы прыкметна рос. Яго вылучаюць напароўшчыкам, пасля майстарам цеха і нарэшце пры разбуйненні слесарна-зборачнага цеха ён назначыцца памочнікам начальніка цеха. К гэтай часу т. Ярош уступае ў рады большэйкаўскай партыі.

З прыходам тав. Яроша значна палепшылася работа цеха. З месца іх у месцах ідзе першым па выкананню прафінанса. За 9 месяцаў 1939 года вытворчая праграма выканана на 133 проц. Па аднаму віду прадукцыі — камбінавана 22 кастрычніка. К канцу месяца будзе выканана таварыш план яшчэ па двух відах прадукцыі.

Камуніст т. Ярош не толькі добры адміністратар, але і вельмі чуйны таварыш. У цэх прыходзяць новыя рабочыя, якія не ведаюць складанага працэса работы слесарна-ваганаўчыка. Упорна і настойліва дапамагае Ярош таварышам. Умеў перадаць ім свае веды. Пры актывнай яго дапамоце вырасі лепшыя стыханаўцы цеха тт. Негруль, Палнабо, Рахалюк, Дземяновіч і ішчы.

Сваю работу на вытворчасці малады камуніст т. Ярош спалучае з актывным удзелам у партыйным жыцці завода. Будучы членам партыйнага бюро і намеснікам сакратара, ён часта падрыхтоўвае

асобныя пытанні, дэталіста вывучае іх, а пасля выносіць на разгляд партыёў. Так ім было падрыхтавана пытанне аб становішчы партыйнай прапаганды на заводзе, аб абароннай рабоце і т. д.

Надзёна працуе і майстар працэса зборкі вагаў «Фалько» тав. Баравы.

Доўгі час гэты працэс быў самым адстаючым на заводзе. Аб выкананні норм тут не было нават і гутаркі. Панаваў упаднігі настрой. Іх разбуй камуніст Баравы. Адуваў па прыходзе ў цэх, ён даказаў, што далейшыя нормы рэальныя і даць сваю дэбнаў выпрацоўку да 200 і больш процантаў. Акрамя таго, ён дапамог таварышам дабца выканання дэбнаў залатых. Праз некаторы час т. Баравы быў назначан майстарам.

— Першым крокам маёй работы, як майстра, — раскавае т. Баравы, — было ўшчыльненне работага дня кожнага працоўнага. Для гэтага я так размыржуваў работу, каб у рабочых не было ні адной мінуты прастою. Гэта мерапрыемства дадо матчынасць па асобных працэсах памочнікам калектываў.

Напрыклад, раней на рашаючым участку работы — на праверцы — стала 4—5 чалавек. Пяер, пры ўшчыльненні работага дня, гэту работу дабракасна выканавоў 3 чалавекі. На зборцы замест 6 чалавек працую 3. Правільна сумішчэнне прафесій. Напрыклад, першую зборку і адуўку рам робіць адзін работнік.

У выніку, значна палепшылася зарплата рабочых. Калі раней работні Ледар атрымліваў каля 300 рублёў, то зараз ён мае каля 500 рублёў у месяц. Рабочы Юнгуаў зараз мае каля 700 рублёў замест ранейшых 400—450 рублёў.

Растуць у цэху новыя кадры. Рабочы т. Баравы прапавец па падобнай рабоце. Пры актывнай дапамоце т. Баравога, ён стаў квалифікаваным работнікам і зараз працуе на 4 працэсах. Такіх прыкладаў у цеху майстра т. Баравога няма.

Паказ камуністаў-камандыраў вытворчасці можа было-б значна пашыршы. Але і гэтага дастаткова для таго, каб наглядна бачыць, як пры ўмелым і дэбнаў кіраўніцтве праявілі партыйнай арганізацыі рабочыя-вылучэнцы вырастань у добрых гаспадарчых і гмаматых кіраўнікоў.

А. НАРПУСЕНКА.

РАЙКОМ НЕ ВЫКОНАЕ СВАЕ РАШЭННІ

4 кастрычніка бюро Мінскага сельскага райкома КП(б)Б абмеркавала рашэнне ЦК ВКП(б) «Аб пастаючым прапаганда марксізма-ленінізма ў Беларускай, Орлоўскай і Курскай абласцях». У рашэнні бюро адзначана, што за апошнія месяцы партыйная прапаганда ў раёне партарганізацыйна аслабла. На гэтым-жа паслядзёні бюро прынада рат практычных мерапрыемстваў па ўзмацненню партыйнай прапаганды.

Бюро прапанавала з 7 па 17 кастрычніка абмеркаваць пытанне аб партарганізацыі на сходках нарычных партарганізацый. Было таксама вынесена рашэнне сістэматычна заслухоўваць на бюро пытанні аб ходзе вывучэння гісторыі ВКП(б) на месцах, арганізаваць лекцыі на асновах

марксізма-ленінізма, правесці ў кастрычніку кустаныя нарады камуністаў і на іх абмеркаваць пытанне аб стане партыйнай прапаганды на месцах.

Прайшло тры тыдні з часу рашэння бюро, а партыйнай прапагандай ніхто ў раёне не займаецца. Працяваю партыйных сходкаў з рашэннямі аб прапагандае загадчык аддзела прапаганды райкома тав. Абрамовіч не чытаў. З намечаных трох лекцый па раёну ў гэтым месцы не прычтанна ні адной. Кустаныя сходкаў камуністаў не было. На бюро райкома не засуджаны ні адной партарганізацыі аб стане партыйнай прапаганды.

Добрыя рашэнні райкома астаюцца не выкананымі.

Лепшыя людзі ўступаюць у партыю

Партыйная арганізацыя Чырвонопольскага раёна правяла значную палітыка-выдавучую работу сярод беспартыйнага актыва. За 10 месяцаў г. г. у партыю прынята 116 чалавек — пераважна сельскага гаспадаркі і савецкай інтэлігенцыі. Створаны тры новыя кандыдатурныя групы пры калгасах Выранскага, Сабалеўскага і Гардзешскага сельсаветаў.

Сярод прынятых у кандыдатуры партыі стыханаўца калгаса імяні Максіма Горкага т. Дабчанка, загадчыца МТФ калгаса «Чырвоны селянін» т. Сігнева, брыгадзір калгаса «Светла» т. Данчанка, лепшы агітатар раёна дырэктар Чырвонопольскай няпоўнай сярэдняй школы т. Патапенка, бухгалтар ільвазавода т. Дубовіч і ішч.

У МІНСКІМ АБКМЕ КП(б)Б

Учора ў Мінскім абкме КП(б)Б адбылася нарада загадчыкаў аддзела прапаганды і агітацыі райкомаў і рэдактару раённых газет, у якой прымаў ўдзел сакратар абкома КП(б)Б тав. Халі-Юскі.

Нарада абмеркавала пытанні падрыхтоўкі да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных і становішча прапаганды марксізма-ленінізма ў абласці. Вы-

ступаўшы на нарадзе таварышы абмянялі вопытам работы і наменці рат практычных мерапрыемстваў па яе палепшэнню.

У спрэчках выказалася 15 таварышоў. У заключэнне была заслухана інфармацыя аб Усеаюнавай нарадзе рэдактару раённых газет пры ЦК ВКП(б).

ЗАКРЫЦДЭ УСЕАЮНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎКІ 1939 г.

Урачысты мітынг на Плошчы Калгасаў

Асенняе пахмурнае надвор'е не спыніла пагоду экскурсантаў. Тысячы людзей прышлі 25 кастрычніка на выставку, каб у апошні дзень яе работы ў гэтым годзе яшчэ і яшчэ раз паглядзець чудзныя экспанатаў.

Да чатырох гадзін дня Плошча Калгасаў пачала запальвацца народам. Перад трыбунай ля гадоўнага павільёна на мітынг, прысвечаны закрыццю Усеаюнай сельскагаспадарчай выставкі, сабралася каля 15.000 чалавек. Народны Капісар Зеняробства СССР і старшыня Галоўнага выставачнага камітэта тав. І. А. Бенедзіктаў аб'яўле мітынг актывным. У сваёй уступнай прамове ён гаворыць:

— Лепшыя ўзроўні арганізацыі работы, прадаўжэння па выстаўцы, становішча цэнтр забячым прырэд калгасных мас і будучы спрыяць далейшаму магутнаму ўздыму сацыялістычнай сельскай гаспадаркі і ўмацаванню нашай магутнай радзімы. Выстаўка 1939 года з'яўляецца грандыёзнай па сваім маштабах і па размаху паказаных дасягненняў. Ніколі раён на выстаўках не было такога шырокага ўдзелу неспарядных стыханаўцаў матэрыяльных калгаснікаў, наватараў і арганізатараў сельскагаспадарчай вытворчасці.

У цэнтры нашай выставкі былі перадавыя людзі калгаснай вёскі — стыханаўцы і стыханаўкі сацыялістычнай сельскай гаспадаркі. Мэтаю нашай выставкі было памацаць вырашыць яшчэ больш перадавых людзей, паліць нашу сельскую гаспадарку яшчэ вышэй.

Ад імяні Паркамзема СССР і Галоўна-стаўкі тав. Бенедзіктаў выразіў узяццанасць калектыву работнікаў выставкі за правядзенне работы і заклікаў іх з новай энэргіяй падрыхтавацца па будучага года з тым, каб дасягненні перадавікоў

сацыялістычнай сельскай гаспадаркі былі паказаны на выстаўцы яшчэ больш ярка і красача.

На трыбуне — дырэктар Усеаюнай сельскагаспадарчай выставкі акадэмік П. В. Дынін.

— Таварышы! Сёння апошні дзень працую наша выдатная выстаўка, — гаворыць ён. — Для ўсіх нас гэты дзень значнае пачатак гарачай паны па падрыхтоўцы да выставкі 1940 года. Выстаўка з'яўляецца ўсеаюнай пэўнай перадавай метадаў працы, навейшай агратэхнікі, самых дасканалых метадаў сацыялістычнага гаспадарання. Яна з'яўляецца бліскучай школай сталінскага кіраўніцтва нашай сельскай гаспадаркі. Выстаўка паліла мільёны калгаснікаў на барацьбу за ажыццўленне задач трэцяй сталінскай пяцігодкі.

Але зроблена яшчэ далёка не ўсё. Перад намі стаіць задача яшчэ больш палепшыць калгасны вопыт, сабраць на выставку. Аказнейшыя залаты Устаўп перад намі ў падрыхтоўцы да выставкі 1940 года. З сапраўды большэйкаўскай энэргіяй і ўдумлівасьцю мы павінны вырашыць гэтыя бальшыя задачы.

З вялікім патхлепнем, пры поўнай захапленні апацыі, узяццямі мітынга прынялі пэсьмо таварыш Сталін, зычанае значнай трактарыстай Пашай Ангелінай. Над бурны апальчэменты было прынята пэсьмо галаве савецкага ўрада таварышу Молатаву.

У 4 гадзіны 50 мінут тав. Бенедзіктаў аб'яўле Усеаюную сельскагаспадарчую выставку 1939 года закрытай. Дырэктар выставкі тав. Дынін пад гукі «Інтэрацыяналя» спускае чырвоны флаг які разываецца над гадоўным пачіткіям. А пачавае спускацца флаг ўсіх павільёнаў выставкі. (ТАСС).

Да ліку лепшых агітатараў патрэбна аднесці тт. Окрут, Алісевича, Трышаківіча і ішч. Гэтыя таварышы зусім рыхтоўчыя да заняткаў, чытаюць журналы, кнігі, газеты, наведваюць семінары, да выбарчыкаў прыходзяць з палітычнай картай.

Таварышы Тарайковіч і Рушнік арганізавалі для хатніх гаспадарчых гурткаў ПНХА і самі імі кіруюць.

На партыйным бюро часта ставіцца справа аднаго агітатараў, папярэдне іх работа абсуджана, указавана дэбнаў і добрыя бакі ў рабоце, што значна дапамагае агітатарам ліквідаваць свае недахопы. Пасля кожных заняткаў агітатары даюць у партыёў звесткі аб колькасці прыступіўчых на занятках.

На выбарчым участку быў праведзён сход выбарчыкаў з дакладам аб рашэннях уначаровай IV Сесіі Вархуўнага Савета СССР. Намечана па плану зрабіць яшчэ рад дэталістаў аб міжнародным становішчы, аб падрыхтоўцы да выбараў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных. Але правядзенне гэтых мерапрыемстваў у жыццё згрудняецца адсутнасцю памышкання.

Зараз на тэрыторыі тарнага завода ідзе рамонт і рыхтоўка абсталявання для дабнаў. На ўчастку ўстаўляюцца рамныя, патронны, шаўкі прыгожыя мастацтва кіраўнікоў партыі і ўрада, забяспечваюцца журналы і газеты. Да самага дня выбараў тут будзе дэжурыць агітатары, каб кожны выбарчык мог у любую хвіліну атрымаць дакладны адказ на хваляючыя яго пытанні.

Трэба адзначыць адзін недахоп. У шматлікіх калектывах агітатараў адсутнічае абмен вопытам. Нават насенныя газеты (а іх у Паркамземе 13) не займаюцца вельмі важнай справай. А гэты магло-б пранесці многа карысці агітатарам, якія неахвотна аўдалі майстэрствам палітычнай агітацыі.

А. АСТАПЕНКА.

ПАЧЭСНАЯ РАБОТА

Вяліка і пачотна задача агітатара прапагандаста, які мае Зольшэвіцкае слова ў масы.

У маі 1938 г. у дні падрыхтоўкі да выбараў у Вархуўна Савет БССР партыйнае бюро фабрыкі аказала імя вялікую чэсьць — вылучыла агітатарам выбарчага ўчастка Валадарскай акругі. Пасля першых двух гутарак я пераказана, што для таго, каб агітацыя была даходчынай, тр

НЕ ВЕРНЕЦА БОЛЬШ ПАНСКАЯ НЯВОЛЯ!

(З ПІСЕМ ПРАЦОЎНЫХ ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ)

ПАД ПАНСКИМ БІЗУНОМ

Бацька мой меў два гектары зямлі, а самі былі пільны дзеці. Яны былі вельмі бедны, так што не было ў чым выправіць мяне ў школу. І калі я прыходзіў у школу, настаўнік насміхаўся за мяне, што я ў залатанай вопратцы. Было многа выпадкаў, калі ён ставіў мяне за гэта на казені і біў бізуном.

Гэта ўсё рабіў наш вясковы настаўнік, які быў сшышчыкам усе вёскі. Прымусіў ён вучыцца, каб падслуховаваў, што кажуць старэйшыя хлопцы, і каб даносілі яму. А як не скажаш, то бізуном і двойку паставіць на якім-небудзь прамежку, а то і выкіне са школы.

Аднаго разу ў вёску прыходзіў секвестрацый падаткі. Разам з ім у нашу хату прыйшоў настаўнік і паліцэйны Пуркоўскі. Яны сказалі бацьку, што калі не заплаціць сорок злотых падатку, дык забяруць кабы. У бацькі грошай не было. І калі бацька сказаў слова, яго адрэзаў пагналі ў пастарунак. Прабываў ён там чатыры тыдзень. Там яго білі і катавалі, дамагаючыся, каб ён сказаў, што робіцца на вёсцы. Але бацька нічога не хацеў гаварыць. За гэта ён быў так збіты, што не мог прыйсці дамоу.

Не давалі нам на вёсцы гаварыць па роднай мове. Як толькі пачуць, што гаворыш па-беларуску, адрэзаў забяруць у пастарунак. А там парожуць цела бізуном так, што выправіць дамоу ледзь зможаш.

Скончыў я ў сваёй вёсцы 5 аддзяленняў пачатковай школы і пашоў у настаўніцкае ўзрэд павучэння. Настаўнік сказаў: «Не вытам пасведчання даць, пакуль не прынесеш 15 злотых і 2 кіла масла». Мы тады прыйшлі да яго грамадой і сказалі, каб вылаў задарам. Ён зламаў на нашу просьбу.

Аднаго разу навісаў я разам з Карвікам Міхалам прапавіць у сельскагаспадарчую школу ў Журавічах. Агульнае прадметнае павучэнне, што для паступлення трэба дастаць у каменданта паліцыі пасведчання аб багадназейнасці. Прыйшлі мы ў пастарунак. Паліцэйны завярнуў да нас з запягнем: «Чаго хочаш, слабасяка кумуніста?» Мы сказалі, што хочам хаче вучыцца ў сельскагаспадарчую школу ў Журавічах, і ўзрэдны школы загадала дастаць пасведчання аб багадназейнасці. Тады паліцэйны нам адказаў: «Пасведчання мы вам не дадзём, бо комуштаў у школе не трэба. А калі хочаш, тых мы вам дадзём месца ў Каргуз-Варозе альбо ў Новатураку на Слонімскай вуліцы» (там знаходзілася вольная турма).

23 красавіка 1938 года раненька да нас прыходзіла 36 паліцэйнаў і ўсіх пазавонных з вёскі забралі ў Турэц. У пастарунак. Звезлі там былі старшынкі Лілі ваду ў нос, гвалі пад папознымі іголкамі, каголі пты шыпшалак і розалі бізунамі цела. Яны хачелі дагнаць аб пазавольнай рабоце ў вёсцы. Нашы хлопцы не казалі нічога.

У памяць гэтага на вёсцы аб'явілі дзень жалобы. Але знайшоў асін такі, што пайшоў усюроць усе вёскі, сабраў некалькі асін і давай сцяваць песні і гуляць. Мы пайшлі ка яго і сказалі, каб ён гэтага не рабіў. На гэта ён адказаў: «Як захачу, так буду і гуляць». Гэта быў сымбаль нашай вёскі Міхалі Бары.

За гэты ўчынак праз некалькі дзён нам прыйшоў іспі ў пастарунак. Там нас пачалі дапытваць, што мы рабілі супрць солтэса і адрэзаў пачалі біць. Прыйшоўшы дамоу, мы не палі духам, а ўвесь час, аж да самага прыходу Чырвонай Арміі, пшыра працавалі ў сваёй вёсцы.

19 верасня зранку пачулі мы над вёскай шум самалётаў. Убачыўшы на іх чырвоныя зоркі, мы зразумелі, што да нас ідзе Чырвоная Армія і пачалі прыбіраць пашыра вёсцы. Уся нава вёска паўстава на ногі. Збудавалі браму і падрыхтавалі кветкі для сустрэчы Чырвонай Арміі. З солтэсам сяляне распаліліся так, як яму і сямі было.

Міналі РАМАЧ, Вёска Вялікая Слабада Турэцкай воласці.

ЦЯЖКА ЎСПАМІНАЦЬ ПРА МІНУЛАЕ

Мне было 13 гадоў, яе я пайшоў працаваць да пана Жукоўскага. Пашоў ён нам на 65 грошаў у дзень на сваіх харчак. Да гэтай платы прыганяты дадваць нам і кнута.

У школу я хадзіў за 6 вёрст кожны дзень. Быў там адзін раз такі выпадак. Прышоў да нас на заняткі поп і гаворыць: «Хрыстос вучыў, што хто мае многа, то трэба даць таму, хто не мае». Я залытаўся ў пана: «Чаму гэта паны маюць памногу, а нічога бедным не даюць і наогул не лічаць мужыка за чалавек». Ён гаворыць: «За гэта паны будуць не тым свецю ў печке пачыся, а мужыкі будуць жыць у раі». Я адказаў: «Лейся я буду на тым свецю ў печку, а на гэтым хачу жыць, як чалавек». За такі адказ поп паставіў мне двойку, а потым хачелі мяне выгнаць са школы, але не збышлася.

Аднаго разу летам мы з хлопцамі пайшлі ў лес. Там мы снівалі песні, у тым ліку лародную песню «Волга». Гэта пад слухаў сын паліцэйна. Як мы з'явіліся да сьбе, мяне адрэзаў вымаўкалі ў пастарунак і не гадзіцца на мае 13 год, там білі па твару і гумаю на газаве і на сніпе.

Пра ўсе здзекі з нас цяжка пісаць. Цяпер мы з вялікай радасцю бярэмся пра працу, за навуку, бо добра ведаем што ніхлі не вернецца праклятае мінулае, а наш любімы Сталін заўсёды нас абароніць.

М. КАРВІГА, Вёска Вялікая Слабада Турэцкай воласці.

МАЦІ

Плашмя ляжала на зямлі
У світы латанай жанчына,
Валы струменьчыкі цялі,
З крывёй на збітай каліне.

Малое поўзала дзіця,
На ўвесь свой голас галасіла,
Прасіла яна ад хат крывых
І есці ў маперы прасіла.

Ліно абмурзана крывёй,
Але нічога знаць не хоча,
Худою ззябшаю рукой
Матулю будзіць бедны хлопчык.

Каго-ж другога пабудзіць?
Хто даражэй яму за маму?
Чаму-ж яна так моцна спыць,
Не слухае свайго дзіціны?

Спаўлі на пачы валасы,
К зямлі прыпалі грудзі,
І нават сын, маленкі сын
Няк матулю не разбудзіць.

Тваё дзе пчасце, хлопчык, дзе?
Няўжо матуля не прачнецца
І голас ласкавы з грукнець
На сына плач не адзвенець?

Пльыве дымок ад свежых рап,
Зямля навоена крывёю,
За што, за што, пракляты пан,
Зрабіў ты хлопца сіротай?

НАШЫ ПАКУТЫ

Бацька мой, маючы паўтара гектара зямлі, мусяў утрымліваць 6 душ сямі. Вельмі цяжка было жыць. Калі мы былі малыя, бацька стараўся, каб статыць канцы з кашцамі. Селу ён жыгта на зямлі пані Карвовічы з такою умовай, што аддаваў 2 кашы ёй, а трэцюю браў сабе. Хацеў бацька да асабістаў жасіць за 2 злотых у дзень, а другі раз ехаў далёка на заробкі.

Аднаго разу, калі бацькі не было, прыхоў у вёску панскі пайціг і за 8 злотых падатку забраў апошняе парадэ, аддзешкі і бацькавоу вопратку. Калі бацька вярнуўся, ён павычў 12 злотых і выкупіў свае рэчы. Адноічы таксама забралі ў нас гадзіны, які каштаваў 80 (злотых) рублёў, за невыкананню (у час жыня) 3-х дзён шаравару.

Мы з сядрой пасвілі вясковых кароў. Тады я і пазнава навуку. Дагледжвалі кароў, вучыла я кірамі і пісала іх па пшыку, бо не было паперы за што купіць. Доўгімі вімовкамі вечамаі бацька, падымаючы лапці, вучыў нас беларускай мове.

З вялікім цяжкасці спытчыла я 6 кашаў пачатковай школы і, здаўшы есць

ЯК ПАНЫ ДУШЫЛІ СЯЛЯН

Недалёка ад Новагрудка, у Варэцкай гміне (воласці), акружана памешчыцкімі палямі, стаіць вёска Заполле. Вялікая гэта вёска, у ёй налічваецца каля 200 хат. Сяляне жывуць бедна, у малых, цесных хатах і працуюць на вузкіх палосках.

На ўсю пашу вёску прыпадала 806 гектараў зямлі, а памешчык адзін меў 1250 гектараў.

Сяляне вялі векавечную барацьбу з памешчыкам, але цяжка было змагацца. Адноічы памешчык вымаў воепра пшав з сялянскіх сенажалоў. З таго часу кожны год сенажолі пачалі залівацца вадой. Сяляне палалі ў суд. Але хзе з панам судзіцца. Справу выйграў памешчык, а сяляне астацця ні з чым.

ПАНЫ-РАБАЎНІКІ

Безямелле, шматлікія падаткі душлілі сялян на кожным кроку. Працаць не было чаго, ды к таму-ж паны зрабілі так, што сялянскае добра каштавала вельмі тапа, а гарадскія тавары былі вельмі дарагія.

Паны рабавалі сялян усюды і за ўсё. Аднаго разу да нас у хату прыйшлі паны за падаткамі. Бацькі не было дома, а ў маткі грошай няма, бо яна грошы, якія

Хлапчук сцяпае кулачом,
З вачэй спякаюць градам слёзы.
Не знае ён, што бацька ўбёз
З турэмных крат Каргуз-Варозы.

За гэта пан, як люты звер,
У хату ўскочыў к ім пад вечар.
Нагайны польскі афішэр
Спаласававу жанчыне пачы.

І ўся як пень, уся ў крыві,
Сганулая ў дугу ад болю,
Пайшла яна ад хат крывых
У свет шырокі, ў чыста поле.

І неадыйшоўшы поўварыты
Да свежай, зямляной крывіцы,
Дзе двух дарог шырокі стых,
Яна без сія ушла нішпа.

К матулі людзі падшлілі
І што ім толькі трэба?
На руці хлопчыка ўзялі,
Ладца чапуюць бедны хлебам.

Чаму матулю паднялі?
Заліваў зноў маленкі хлопчык.
І тут... на шоры шынялі
Яна свае раскрыла вочы.

І спалож пела праніваў,
Мільгнучы твар ёй незнамы...
І раптам... вышала сляза:
Звезда сваяцця са шчыма.

Анатоль АСТРЭЙКА.

ЦЯЖКІМ БЫЛО НАША ЖЫЦЦЕ

Парадзіўся я ў мястэчку Лебедзева Маладзечанскага павета. Бацькі мае займаюцца земляробствам. Жылі мы вельмі дрэнна.

Калі мне было пяць год, я пайшоў у пачатковую школу. У школе вучыцца было цяжка. Настаўнікі, прысланыя з Польшчы, шпігавалі за намі на кожным кроку. За найменшы правінак нас білі. Быў у нас кіраўнік Вагюскі, які хачеў зрабіць з нас польскіх патрыятаў і не дазваляў нам гутарыць нават паміж сабою на сваёй роднай беларускай мове. Ён гаварыў, што Беларусі ніколі не было і не будзе, але мы ў гэта не верылі. Мы вельмі шчыра любілі Беларусь і таям-таям Шавецкага Беларусі будзе і ў нас.

Калі я скончыў пачатковую школу, я хачеў пайсці ў беларускую гімназію, каб вучыцца на роднай мове. Кіраўнік кавадаўся аб гэтым, не хачеў вылаць мне пасведчання.

Бацькі мае таксама многа перажылі пакуты толькі таму, што не былі яны польскай «смаголова». Беларусам задалі зняць радзім. Беларусам не давалі ніякіх правоў. Бацька мой хачеў купіць зямлі, дык яго сказалі: «Ты называеш сябе беларусам, дык табе зямлі купіць не можна. Зрабіся палікам — тады куч піш».

На ўсёй Польшчы была толькі адна беларуская школа, якую хачелі таксама закрыць. Беларуская мова калода панам вочы. Не стараліся знішчыць. Але прыйшоў час адпалты. 17 верасня 1939 года Чырвоная Армія вызваліла нас ад панскага прыгнёту. **Веніямін КОРСАН.**

КАТАВАННІ ЗА РОДНУЮ ПЕСНЮ

Я пражываў падам са сваёй бацькай ў вёсцы Луках Журавіцкай воласці. Як мінула мне 7 год, я стаў хадзіць у польскую школу, бо беларускіх народных школ у нас не было. Праўда, вучылі нас трохі і на роднай мове, але зусім мала: агуна гадзіну на тыдзень. І то, як вучылі: хочаш вучыся, а хочаш — не. Наадварот, той вучань, які дрэнна вучыўся па-беларуску, быў у настаўніка найлепшы.

Калі я хадзіў у шосты клас пачатковай вай школы, мне не было за што купіць кнігі, і я купіў толькі адну беларускую кнігу. За гэта настаўнік мяне біў на працігу ўсюто года. Ён казаў, што беларуская кніжка мне не патрэбна і што я на хурное грошы алдаю, а на добрае не маю. Называў ён мяне комуністам бо мае два дзядзькі былі ў рэспубліцы Совету і амаль усё ралія пабыла ў польскай турме за палітычную работу.

Скончыўшы польскую пачатковую школу, я хачеў ісці ў беларускую гімназію. Паліцыя, дазнаўшыся аб гэтым, сказала мне: «Калі ты пойдзеш у беларускую гімназію, то сашлем у Каргуз-Варозу». У 1935 годзе ў паліцыі вёсцы праводзілася асудка балот. На гэтай асудцы нас так катавалі, што цяжка апісаць. Нас прымушалі асудваць памешчыцкія балоты. Калі свайго балота мы асудзілі 200 метраў, то памешчыцкага трэба было асудзіць 1.000 метраў.

У гэтым годзе ў лютым месцыні я са сваёй сям'яй асуду «Інтэрнацыяналь». Паліцыя палікавала мяне ў пастарунак. Калі я прыйшоў туды, то вочны былі зашпываны жоўтымі фіранкамі і моцна грала ралё. На першы пачатак паны запяталі мяне, ні неў я гэтаў несію. Я сказаў, што не сляваў. Тады яны ўзяліся за мяне. Іх было пяць. Яны прышпундзілі мяне ў кут і гумаю білі па паліцыі і па ібу. Пасля гэтага сталі зноў пытаць. Я сказаў, што не сляваў. Тады мяне павалілі на зямлю і сталі біць па пятах, а потым кажуць: «Калі ты не комуніст, то гавары паперы». Паставілі мяне на казені і прымаўлілі маціна. Але я не ведаў папер, і паліцэйны мяне збілі так, што яе выпусцілі на двор, дык у мяне вярнуўся ў вачы увесь свет, і я не ведаў, куды ісці. Пасля гэтага я пашы тудзень не мог не толькі нічога рабіць, але наваг і хадзіць.

Дзякуючы Чырвонай Арміі і вялікаму правадзру таварышу Станіну мы вызвалены ад прыгнёту польскіх паноў, і цяпер маем права жыць так, як жывуць людзі ў вольнай краіне Совету. **Васіль КУРАШ.**

У рэспубліканскай школе брыгадэраў трактарных брыгад (г. Крычаў, Магілёўская обл.), на вылучэннем карбюратора трактара. Злева — выкладчык школы, інжынер Л. Б. Паліцкі. Фота А. Н. Ровельмана (фотакроніка БЕЛТА).

АРГАНІЗАВАЦЬ ДОГЛЯД І ЗБЕРАЖЭННЕ СЕЛЬСГАСПАДАРЧЫХ МАШЫН

У гэтым годзе на сацыялістычных палях нашай рэспублікі працавала 8.425 трактараў, 1431 камбайн, 1340 ільоне-рабалак і многа другіх сельскагаспадарчых машын. Захаванне гэтай тэхнічнай базы сельскай гаспадаркі з'яўляецца адной з асноўных задач зямельных органаў, МТС, калгасаў і калгаснікаў.

Яшчэ нярэдка факты, калі аб сельскагаспадарчых машынах калгасніцы пакуль яны знаходзяцца ў рабоце. Пасля-ж сезона работы іх кідаюць абш дзе, без усякага догляду, часам нават і на полі.

Як правіла, пасля сезона палівыя работ усе машыны (трактары, камбайны, жніўныя ільонеры, палугі, бораны) павінны быць дастаўлены ў машына-трактарныя станцыі машыністамі гэтых машын. Машыністы павінны ачысціць машыны ад гразі, пылу, адправавацца масла і змяць іх дырочкі МТС, а ў калгасаў — брыгадэраў. Пры гэтым у пашпарт машыны абавязкова запісваецца выпраўка.

У час чысткі машыны неабходна рабіць разборку і прамыванне найбольш адказных вузлаў і дэталей. У гэтай рабоце павінны удзельнічаць механікі МТС. Ён правярае тэхнічны стан кожнай машыны і дамагае склаці рэзюмэны вядомасці. На аснове эфектыўных вядомасцей МТС або калгас даюць заўвагу ў мікраэканому кантону Сельгаснаба на неабходны для рамонтны запчасткі.

Рамонт сельскагаспадарчых машын неабходна пачынаць адрэзаў пасля дастаўкі машын у МТС. Пасля агляду і рамонтны машыны абавязкова трэба паставіць у вяртэчку памыканне, або пад навак. Каб захавалі машыны ад жаравення, трэба зваротны металічныя часткі дэталей змазаць саліадам, а месцы з паўгатай фарбай афарбаваць занова. Масляную фарбу трэба наносіць на напярэдне прасушаную паверхню.

Пры працяглым захаванні машын трэба сістэматычна зняць слой масла і на добра вычытую паверхню наносіць новы. Пры гэтым неабходна зважыцца, што не ўсе маслы адналькава дзейнічаюць на метал. Ёсць маслы, якія прыляпляюць жаравенню. Да іх адносяцца адправавае масла і газа. У тых выпадках, калі газаў карыстаюцца для размякчэння ржаўчынны, неабходна пасля ачысткі ржаўчынны старанна зняць газу з паверхні і накрыць яе адпаведнай маслянай фарбай.

Пры афарбоўцы паверхні трэба таксама мець на ўвазе, што не кожны сорт фарбы атываева добра захоўвае метал ад жаравення. Так, напрыклад, графітавая і сажавыя фарбы, будучы нанесенымі на пасрэдна на металічную паверхню, пры-

шчы яе жаравенню. Таму гэтыя фарбы трэба прымяняць толькі пасля таго, як паверхня будзе пакрыта пластом фарбы з свіпчовага або жалезнага сурьма. Гэты працэс называецца грунтоўкай.

Практыкай устаноўлена, што афарбоўку лепш за ўсё рабіць у два-тры пласты. Перад найменшым фарбы на металічныя паверхні іх трэба спачатку старанна ачысціць і саскрэбіць старую фарбу.

Памашыніцы для захавання машын павінны быць самастойнымі, іх нельга зважыць гаручым, змазачным, сонам або саломай.

Калі машына вялікіх размероў, то яе разборку на часткі. Так, напрыклад, у камбайна аддзяляецца хазэр, а ў хазеры — матарына; у малацінкі змяшчаюць вузлы і шнек; у жніўныя знімаюцца платформы, дышны, граблі і нажы.

Пасля ўстаноўкі машын на месцы, ва ўсіх камбайнах знімаюцца палатныя транспарціры, ачышчаюцца, прасушваюцца і заноша на хаванне ў кладыны. У малацінкі, ільонеры, камбайнах і іншых машынах таксама знімаюцца рэмі, іх прамываюць у пелівай вадзе з мылам і захоўваюць у пампкінах тэмпературы ад 4 да 8 градусаў пшыла. Пасля ачысткі рэмі рэкамэндуецца змазаць рыбін тлушчам.

Звядзшы ланцуговы перадач змазваюцца саліадам на работнай паверхні зубоў, а ланцугі прамываюцца газай, прасушваюцца, перапрацоўваюцца маслам, складаюцца ў маткі і заноша на хаванне ў кладыны. Ланцугі асудараў пасля прамаўкі і працівання маслам зноў ставяцца на месца.

Рэпарты малацінкі вышываюцца, старанна ачышчаюцца, адрэзаў змазваюцца саліадам і захоўваюцца ў сярвіцы. Усе пружыны павінны быць у савабодным (непацягнутым) становішчы. Аслабленне таксама напярэдне пачынаюцца транспарціры. Памашынікі, якія змазваюцца саліадам, напярэдне маслам настолькі, каб была вышывуца з іх старая змазка. Памашынікі вадкай змазкай пасля прамаўкі папярэдняга змазачнага.

Матары камбайнаў захоўваюцца асобна ад малацінкі або разам з ёй і закрываюцца завалочкай упаківачнай сурьмак. Як правіла, пры захаванні матара знімаюцца магнет, карбюратар, свечы, палінаправоды, рэмі вентылятары і помпы. Усё тэа ўпакоўваецца ў сшырку і зацепа ў кладыны.

Пры захаванні ўсіх гэтых прамы і пры добрым доглядзе сельскагаспадарчых машын як у час работы, так і ў зымовы перыяд, мы зможам поўнацю зберагчы тэхнічную базу сацыялістычнай сельскай гаспадаркі. **Інжынер ДУБОУСКІ.**

НЕ ГАТОВЫ ДА РАЗМЕРКВАННЯ КАЛГАСНЫХ ДАХОДАЎ

Большасць калгасаў рэспублікі паспяхова заканчваю сельскагаспадарчы год. З калгасных палёў знялі і абмалочылі багатыя сталініскі ўраджай. Зараз надыходзіць азда з адказнай кампаніі — размеркванне агульнакалгасных даходаў.

Аднак, трэба сказаць, што многія калгасы рэспублікі да размерквання не падрыхтаваліся. У радзе месц нагадзюцца выпадкі разбаравання калгасных багаццяў. Гэта значна алабешча на ваза працяжні. Нось, напрыклад, калгас «Чырвоная армія» Магілёўскага раёна. Тут на «Юрцы» будылі дрэнна арганізавана прада. Праўдленне калгаса наймае работчы і траціць значныя сродкі на аплата іх працы. У калгасе імені Дзержынскага Чавуцкага раёна наймаюць пабочных работчы за калгасны хлеб.

У некаторых калгасах Магілёўскай обласці дапускаюць растражыванне грамадскай прадукцыі. Так, старшыня калгаса «VII кангрэс Комінтэрна» Чорненскага раёна самавольна выдўа калгаснае сена для сельсвецкіх коней. Старшыня калгаса «Чырвоны Бастрычкі» готта-ж раёна выдўа «завансам» рабочаму пашыччай арпелі 404 рублі калгасных грошаў. Растратаны значныя сумы грошай і ў некаторых іншых калгасах.

Не займаюцца ўмацаваннем фінансавай дысцыпліны ў калгасах «Ударнік» і «VII кангрэс Комінтэрна» Чорненскага раёна. Такое-ж становішча і ў калгасах Халодненскага раёна. Тут нават лі адзін прыхода-расходны катарыс не разгледжваў прэзідыумам РВБ. У выніку многія калгасы дапускаюць перарасцеванне грошай. Напрыклад, у калгасе «Новае жыццё», на

вытворчых расходах перарасходвала 4.709 рублёў. Старшыня калгаса «Сталініскі прызыў» без ведама агульнага схода зрабіў пералічэнне сродкаў з аднаго артыкула катарыса на другі. Такіх фактаў можна прывесці многа.

Каб правільна размеркаваць калгасныя даходы, пярэбне дакладна ўчот прададзена калгаснікаў. На жаль, у радзе калгасаў ўчот паставіў вельмі дрэнна. Напрыклад, у калгасе імені Балініна Рагачоўскага раёна і «Чырвоны Жлобін» Жлобінскага раёна выправавання калгаснікамі прададзены не занесены ў прапозыі кніжкі. Віручыты арганізацыі і МТС гэтых раёнаў не сочаць за правільнасцю калгаснага ўчоту.

Зараз ва ўсіх калгасах рэспублікі прапозыіа выдана авансам збожжа на працяжні калгаснікаў. У многіх калгасах пры размеркванні дапускаюцца грубыя парушэнні статыта сельскарады. Напрыклад, у некаторых калгасах Круглянскага і Смаляцкага раёнаў ёсць вымадкі, калі авансам на працяжні калгаснікам выдуюць больш зернавых, чым ім прыпадае па калчатковаму разліку. Гэта шкоднае практыка вядзе да запавячэнасці калгасаў, падрывае грамадскую гаспадарку. Аднак, кіруючыя арганізацыі гэтых раёнаў не наклапаніліся, каб устанавіць строгі кантроль за размеркваннем даходаў.

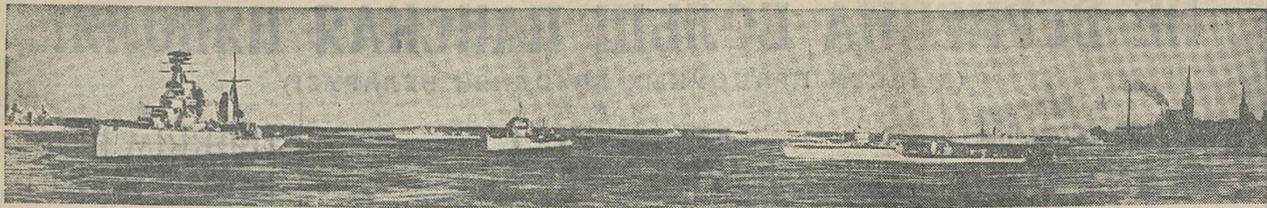
Гэта далёка не поўны пералік недахопаў у надрыхтоўцы да размерквання калгасных даходаў. Раёныя кіруючыя арганізацыі абавязаны прыняць усе меры, каб свечасова і правільна размеркаваць калгасныя багаці. **І. НАЧУРО.**

НОВАЯ ЖЫВЭПАГАДОЎЧЫЯ ФЕРМА

ЖЛОБІН. Калгасны раёна па-сапраўдзізму ўзяўся за выкананне паставяных парты і ўраза аб развіцці грамадскай жыўвэпагадоў. У радзе калгасаў ствараны новыя фермы, пашыраюцца раней існаваўшыя.

У калгасе «Чырвоны Жлобін» былі 2 фермы — будылі рагатай жывёлы і свінатаварня. Абедзве яны поўнацю ўкамплектаваны. Праз племякатору калгас прадаў 16 памешчыцкіх бычкоў для іншых

калгасаў. Зараз калгас «Чырвоны Жлобін» арганізаваў трыцюю — аўпагадоўчую ферму. Закупіла 15 аўшмакатак і памешчыні баран. Балгаснікі збешчывалі жыўвэ сятую і цёпную аёмку. Новую аўпага

Прабыванне савецкіх ваясных карабляў у Таліне. НА ЗДЫМКУ: эскадра савецкіх карабляў на Талінскім райдзе. Фото спецыяльнага карэспандэнта. Фото-кінар ТАСО Э. Хайкіна.

ЗАРУБЬЯЖОМ

ПРАМОВА РЫБЕНТРОПА Ў ДАНЦЫГУ

БЕРЛІН, 25 кастрычніка. (ТАСС). Учора вечарам германскі міністр замежных спраў Рыбентроп выступіў у г. Данцыгу з прамоваю на сходзе старых членаў нацыяна-соцыялістычнай партыі. Прамова была ў асноўным прысвечана агляду знешняй палітыкі германскага ўрада за апошнія пяць год.

Заявіўшы, што Данцыг ніколі больш не будзе аддзелены ад імперыі, Рыбентроп спыніўся на спрабах прыпісаць адказнасць за вайну пазней Германіі ў пытанні аб Данцыгу і самому Данцыгу. Пры гэтым Рыбентроп падкрэсліў, што вайна была ў сапраўдным сэнсе сэрца навазна Германіяй.

Далей Рыбентроп напамінуў, што метаю германскай знешняй палітыкі заўсёды было ўстаўленне версальскага дагавора і яго вынікаў. Ніколі Германія пры гэтым не закрывала ніякіх інтарэсаў заходніх дэмакратыяў. Рыбентроп гаворыць, што па даручэнні Гітлера ён рабіў Англіі прапанову рах канкрэтных прапаноў, у тым ліку прапанову аб заключэнні марскіх дагавора, аб заключэнні пагаднення, якім бы прызнавалася недадатковае Галандыі, Бельгіі і Францыі, прапанову аб пазаве са старану Германіі брытанскіх інтарэсаў ва ўсім свеце, а са старану Англіі — пазаві германскіх інтарэсаў ва ўсходняй Еўропе. Нарэшце, прапанову аб заключэнні абаротнага саюза паміж абодвума краінамі. Англія заўсёды ўстрымлівалася ад прыняцця гэтых прапаноў. З гэтага Гітлер павінен быць заключыць, што Англія не хоча пагаднення.

У гэтай сувязі з навінам напамінуў, гаворыць Рыбентроп, што ў 1933 годзе ў маёй прсутнасці адзін з членаў англійскага пасольства ў Парыжы зрабіў Французам прапанову, што французскі ўрад не пачаў прывітанцыйнай вайны ў сувязі з узбаваннем Германіі. Англія зрабіла ўсё магчымае ў гэтым напрамку. Аднак французскі ўрад нечым было будзіць прадпрыемствы якіх-небудзь дзеячын. Далей Рыбентроп заявіў, што Германія пастаянна імгннула ўстаўленні добрых адносін з іншымі краінамі. Дзякуючы гэтай палітыцы былі ўстаўлены сапраўдныя дружэбныя адносіны паміж Германіяй і Італіяй, паміж Германіяй і Японіяй.

«Заключэнне германска-савецкага пацэ аб ненападзе, а пазней дагавор аб дружэбстве і прымірэнні на новую арыентацыю нашай знешняй палітыкі. Адноўлена зноў традыцыйнае дружэба паміж абодвума краінамі, ёсць усё прапалася і для таго, каб гэта дружэба наліжылася і далей. Жыццёвыя інтарэсы абодвух заражаў підзе не супярэчаюць. Якія-небудзь тэарэтычныя спрэчкі паміж абодвума дзяржавамі пазавуўшы выключаныя».

Рыбентроп напамінае ў гэтай сувязі аб тым, што ўстаўленне новых германска-савецкіх адносін карыстаецца найвышэйшай папулярнасцю ў абодвух народаў.

З паводу адносін Германіі з Вялікабрытаніяй і Францыяй.

НА ФРАНТАХ КІТАЯ

У паўночна-ўсходняй частцы правінцы Хунань, у раёне Цзіанган, японскі атрад у тымсячу чалавек атакаваў кітайскія войскі, каб адцягнуць іх ад праследвання адступаючых японскіх часцей у гэтым раёне. Ваі прадаўжаюцца.

У паўночна-заходняй частцы правінцы Цзіаньсі, у раёне заход ад Уніна, адступаючыя японскія войскі спалываюць усе кітайскія вёскі, якія сустракаюцца на шляху.

У ПАУНОЧНЫМ КІТАІ

У паўднёва-ўсходняй частцы правінцы Шаньсі, на паўночным ўсход ад Хугуань, кітайскія часці з боем занялі Чжуаньтоў і Мацзюцунь. Японцы страцілі забітымі звыш 400 чалавек. Прасоўваюцца кітайскія войскі на Хугуань прадаўжаюцца.

У ПАУНОЧНЫМ КІТАІ

На пасе Сінхэй-Хэмань (на паўднёвым захад ад Кантона) японскія войскі адступілі пад націскам кітайскіх часцей. У Цзіаньмін (на поўдзень ад Кантона) уварвалася кітайскі партызанскі атрад. Адна часова ў горадзе адбылося паўстанне атрада войск марыянетачнага ўрада. Партызаны сумесна з паўстаўшымі паданілі японскія казармы, ваенныя склады і афісы ў горадзе.

СТРАТЫ ЯПОНСКІХ ВОЙСК У ПРАВІНЦЫ ЦІАНСІ

ЧУНЦЫН, 26 кастрычніка. (ТАСС). Як паведамляюць з фронту, у апошніх сражэннях у паўночна-заходняй частцы правінцы Цзіаньсі, на захад ад Фынсіня, японскія войскі нясуць пажыкі страты. Палявацца больш 2 тыс. забітых. Звыш 1.200 трупаў японскіх салдат знойдзены на раней занятай ім тэрыторыі. Сярод забітых — капітан Стугіч, лейтэнант Хіросі і іншыя афіцеры.

На паказаннях японскіх палонных (у прыватнасці салдат 106 дывізіі), японскія войскі адцягваюць вялікіх затруненні з харчаваннем, бо ўсе камунікацыі перарвалі кітайскія войскі і партызаны.

ПРАСЛЕДВАННІ БЕЛЬГІЙСКОЙ КОМПАРТЫ

БРУСЕЛЬ, 26 кастрычніка. (ТАСС). Газета «Вуа лю перль» паведамляе, што праследванні бельгійскай кампартыі прадаўжаюцца. 24 кастрычніка паліцыя правяла шматлікія вышукі на кватэрах кампартыі. У горадзе Алоесе пры вобшыку паліцыя канфіскавала ўсе захаваныя ёю экзамплары «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

СТВАРЭННЕ АБ'ЕДНАНАГА НАЦЫЯНАЛЬНАГА КАНСУЛЬТАЦЫЙНАГА СОВЕТА У АНГЛІІ

ЛОНДАН, 26 кастрычніка. (ТАСС). Як паведамляе газета «Дэйлі геральд», генеральны совет трэадзіннага асобрыў учора арганізацыю аб'яднанага нацыянальнага кансультацыйнага савета, галоўнай задачай якога з'яўляецца аказанне дапамогі ўраду ў ваенны час. Совет будзе складацца з 15 прадстаўнікоў трэадзіннага і 15 прадстаўнікоў ад англійскіх прадпрыемстваў. Старшынёй савета назначана міністр працы і напывнальнай павінашч Бруун. Першае пасяджэнне савета назначана на 1 лістапада.

«Дэйлі геральд» паведамляе далей, што пасля нядаўніх нарад Чамберлена з генеральным советам трэадзіннага Чамберлена аўблываў інструкцыю для ўсіх урадавых дэпартаментў, у якой заклікае апошніх да ўстаўлення цяснейшага супрацоўніцтва з прафсаюзнымі дзеячамі.

Вызвалены народ рыхтуецца да свята

БАРАНАВІЧЫ. Часовае ўпраўленне горада шырока разгарнула падрыхтоўку да вялікага Кастрычніцкага свята. Створана камісія. З 4-га па 6-е лістапада ў горадзе і на павеце будуць праведзены сходы рабочых сялян, служачых. На гэтых сходах выступіць дакладчыкі на тэму «XXII гадавіна Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі».

31 кастрычніка сёлківацца валасны сход кіраўнікоў гуртоў мастацкай самадзейнасці па пытанню падрыхтоўкі да свята.

Сялянскія камітэты ў цэспі свята рыхтуюць чырвоныя абоды з прадуктамі для горада.

Вытворчымі падарункамі рашылі сустрэць XXII гадавіну Кастрычніцкага свята Баранавіцкага дэпо. Яны абавязаліся выпусціць з рамонту тры паравозы, закончыць да свята абсталяванне механічнай майстэрні.

Рабочыя Баранавіцкага дэпо звярнуліся з заклікам да ўсіх працоўных шавета дастойна сустрэць вялікае свята Кастрычніцкага. (БЕЛТА).

РЭГУЛЯРНА КУРСІРУЮЦЬ ПАЯЗДЫ

БРЭСТ-ЛІТОВСК. З кожным днём усё больш паладжаецца работа чыгуначнага вузла Брэст-Літоўска. Прыязезіць у вялікай паравозны парк. Разгарнулася вялікая работа па агляду і рамонту пуці. Ужо арамантаваны і прыязезіць ў паравозны пуці для іх і станцыі Брэст II. Рэгулярна пачалі курсіраваць паязды. Штодзінна ў розныя гарады Заходняй Беларусі курсіруюць таварныя і пасажырскія паязды.

Выстаўка, прысвечаная Н. Г. Чэрнышэўскаму

26 кастрычніка ў зале галоўнай чыгуначнай дзяржаўнай бібліятэкі БССР імені Леніна адкрылася літаратурная выстаўка, прысвечаная 50-годдзю з дня смерці вялікага пісьменніка-рэвалюцыянера Н. Г. Чэрнышэўскага.

На выстаўцы шырока прадстаўлены творы Маркса, Энгельса, Леніна з выказваннямі аб Чэрнышэўскім, поўны збор твораў выдання «Современник» (1857—1861 гг.), выданыя філасофскія творы Чэрнышэўскага і інш. Прадстаўлены тасмама твора «Што рабіць», «Прагал», дзённік Чэрнышэўскага і інш.

ПЕРАДСВЯТОЧНЫ ГАНДАЛЬ

Для лепшага абслугоўвання працоўных у перадсвяточны дзень з 25 кастрычніка па ўсё праматарных магазінах Мінска час гандалю павялічаны на 2 газіны. З 30 кастрычніка будзе павялічаны час гандалю ў прадуктовых магазінах. З 1 лістапада 10 прадуктовых магазінаў у розных пунктах горада будуць працаваць круглы суткі.

У Мінскім універмагу з дзень павялічваецца вырочка. 25 кастрычніка ў ГІМ'е было прададзена розных тавараў на 243 тысячы рублёў, замест 145 тысяч у звычайны дзень.

За апошнія тры дні прададзена 1.500 метраў пудоў, 8 тысяч метраў будмазе і інш. 2 тысячы шоўкавых і маркізавых плацінаў. За гэты дзень 25 кастрычніка прададзена 3 тысячы метраў сукна.

У бліжэйшыя дні дадзена завозіцца розных тавараў на суму звыш 5 мільянаў рублёў. Атрыман рознастайны асартымент патэфонных плацінаў у колькасці 60 тысяч штук.

Для лепшага абслугоўвання пакушнікоў з 25 кастрычніка гандаль універмага павялічаны на 2 газіны. (БЕЛТА).

ПАДРХТОЎКА ДА ХХІІ ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧЫНЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

СВЯТОЧНЫЯ РАДЫЁПЕРАДАЧЫ

Радыекамітэт пры СМБ БССР распісаў дэталыны план радыёперадач, прысвечаных XXII гадавіне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Найбольш радні свята праз радыёстанцыю імені Комінтэрна будзе перадавацца і лікі канцэрт з удзелам лепшых артыстаў сін Мінска, Ленінграда, Кіева, Масквы. Я мікрафона Баранавіцкай і дзёбстанцыі выступіць артысты Заходняй Беларусі.

7 лістапада адбудзецца перадача Краснай плошчы Масквы, затым аб манстраціях у Мінску, Гомелі, Магілёве, Віцебску, Мозыры, Беластоку, Могілеву, Маладзечна, Баранавічах, Брэст-Літоўску, Гродне і інш.

8 лістапада будзе наладжана выхадзіне па радыё ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці абласцей і раёнаў республікі, а тасмама абмяненая перадача паміж Мінскам і Беластокам. У гэты ж дзень мікрафона выступіць з чыткай свята, прысвечаных гадавіне Кастрычніцкай рэвалюцыі, народны паэт республікі, ланасноч Якуб Колас, пісьменнік-ардынаноч П. Броўка і П. Глебка, пісьмыты БССР, а тасмама навукачыясыя музыкальных школ, студэнты кансерваторыі ўдзельнікі гуртоў мастацкай самадзейнасці.

Днём 6 лістапада праз радыёстанцыю імені Комінтэрна будзе перадавацца і лікі канцэрт з удзелам лепшых артыстаў сін Мінска, Ленінграда, Кіева, Масквы. Я мікрафона Баранавіцкай і дзёбстанцыі выступіць артысты Заходняй Беларусі.

7 лістапада адбудзецца перадача Краснай плошчы Масквы, затым аб манстраціях у Мінску, Гомелі, Магілёве, Віцебску, Мозыры, Беластоку, Могілеву, Маладзечна, Баранавічах, Брэст-Літоўску, Гродне і інш.

8 лістапада будзе наладжана выхадзіне па радыё ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці абласцей і раёнаў республікі, а тасмама абмяненая перадача паміж Мінскам і Беластокам. У гэты ж дзень мікрафона выступіць з чыткай свята, прысвечаных гадавіне Кастрычніцкай рэвалюцыі, народны паэт республікі, ланасноч Якуб Колас, пісьменнік-ардынаноч П. Броўка і П. Глебка, пісьмыты БССР, а тасмама навукачыясыя музыкальных школ, студэнты кансерваторыі ўдзельнікі гуртоў мастацкай самадзейнасці.

У мінскім ваенным вучылішчы імені М. І. Калініна

У Мінскім ваенным вучылішчы шырока разгарнулася перадсвяточныя сацыялістычныя спарбінствы. Комсамольская арганізацыя абвясціла спарбінствы камсамольскіх груп па дастойнай сустрэцы XXII гадавіны Кастрычніцкага свята.

Каманданне вучылішчы ўстаўляла пераходны чырвоны сцяг, які будзе ўручаны ў святочны дзень лепшай камсамольскай групе. Адно з першых кандыдатаў на атрыманне пераходнага сцяга з'яўляецца камсамольская група лейтэнанта тав. Іваноў. У парадзжэнні, дзе камісарам тав. Бальшакоў, выдатны паказальнікаў у дзеньнасі.

АБАРОННЫЯ ПЕДАРУНКІ

Падрыхтоўка да XXII гадавіны Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў мінскай збудавальнай школе адзначана новым павышэннем масавай абароннай работы. Закачае работу парашутны гурток, які выпускае 58 парашуцкіх тавараў.

ЗБОР РАЦЫЯНАЛІЗАТАРСКІХ ПРАПАНОЎ

ДОБРУШ. На добрушскай паярвовай фабрыцы «Герой працы» ёсць значны калектыў рацыяналізатарў і вынаходцаў. У багатым гоце ў вытворчасці ўкаранены 43 рацыяналізатарскія прапановы. Фабрыка атрымае эканамію каля 150 тысяч рублёў. Вялікі каштоўны прапановы ўнеслі рацыяналізатары тав. Сапрыка, Камерыкаў, Васілеўскі і інш. Рацыяналізатар тав. Маскалёў унёс рах прапанову, ад укаранення якіх фабрыка атрымае 14 тысяч рублёў эканоміі.

У цэспі XXII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі на фабрыцы аб'яўлен месціны рацыяналізатарскага паходу. Ад рацыяналізатарў і вынаходцаў паступаюць каштоўныя прапановы.

ПАДАРУНКІ ДЗЕЦІМ ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ

У Чэрняўскай сярэдняй школе Дрыбінскага раёна праходзіць збор падарункаў дзецям Заходняй Беларусі. Ужо сабрана 800 рублёў грашма, 300 кніг — падручнікаў і мастацкай літаратуры, 120 партрэтаў кіраўнікоў партыі і ўрада. Гэты падарункі накіраваны ўжо дзецям Заходняй Беларусі.

Дзеньнік

27 кастрычніка, у 7 гадзін вечара, у малым зале № 1 Дома партызанскага аддзела прапанаваны і атітэцы Мінгаркома КП(б)Б праводзіць кансультацыю на тэму «Я працаваў над кнігай, складанне канспектаў, тэзісаў». Кансулянт — тав. Зеленеў.

27 кастрычніка, у 7 гадзін вечара, у малым зале № 2 Дома партызанскага аддзела прапанаваны і атітэцы Мінгаркома КП(б)Б склікае курсы старшын, намеснікаў, скартараў і членаў ўдзельных вывабчых камісій па Кагановіцкаму РК КП(б)Б, якія не праходзілі курсы. Яўка абавязкава.

28 кастрычніка, у 7 гадзін вечара, паміжнікі Дома тэхнікі для дакладна кажа прапанаваны Кагановіцкага раёна адбудзецца інструкцыйны даклад на тэму «XXII гадавіна Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі». Докладчык-скартара Мінскага абкома КП(б)Б тав. Хайн-Юмскі. Більцы ў партыянасе (Д. Урада, пакой 504).

Школьнікі ўбачыць новы спектакль Тэатра внага гледача—каску Вольскага «Пудоўная дудка». (БЕЛТА).

В. а. адзнамага рэдактара Т. С. ГАРБУНОЎ.

ВАЙНА Ў ЕЎРОПЕ

ЗВОДКА ВЯРХОЎНАГА НАМАНДАВАННЯ ГЕРМАНСКОЙ АРМІІ

БЕРЛІН, 26 кастрычніка. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае наступнае паведамленне вярхоўнага камандавання германскай арміі: «Учора французы зноў правадзілі заціхшы размешчаную паблізу граніцы, у 12 км на захад ад Фельдхінгена, узвешчы, якія было захвачана за дзень да гэтага германскімі войскамі. Атака французскага батальёна была сустрэта агнём нашай артылерыі і кулямётаў. Праціўнікі адкінулі на французскую тэрыторыю. Апрача гэтага ніякіх асаблівых падзей не адбылося».

ФРАНЦУЗСКАЕ КАМОНІНЕ

ПАРЫЖ, 26 кастрычніка. (ТАСС). Агенства Гавас перадае наступнае камоніне аб ваенных дзеяннях, аўблываюцца ўчора вечарам: «На працягу дня разведчыкі часты абодвух старон праявілі некалькі актывнасць. Недака ад Мозеля мы адбілі атаку германскага атрада».

ПАРЫЖ, 26 кастрычніка. (ТАСС). Агенства Гавас перадае наступнае камоніне: «Ноч прайшла спакойна на ўсёй лініі фронту. У раёне фронту дрэннае надвор'е».

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКИ ДЗЯРЖАВНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР

Сёння спектакль няма. 2 лістапада. Абанемент № 40.

«ХТО СМЯЦІЦА АПОШНІМ»

Вядзіны ТЭАТР ОПЕРЫ І ВАЛЭТА

29 кастрычніка. Абанемент № 120. РУСАЛКА

Більцы ў тэатральнай касе (Дом профсаюза) з 12 да 5 г. дня; у дзень пастаноўкі ў касе тэатра з 8 г. веч.

Кіноаэтар «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» «СТЕНАВ РАЗІН»

Кіноаэтар «РОДІНА» «НОЧЬ В СЕНТЯБР'Е»

Кіноаэтар «ІНТЭНАЦЫЯНАЛЬ» ДОКТАР АВАЛІТ

Кіноаэтар «СПАРТАК» РУСЛАН І ЛЮДМІЛА

Напачы кіноаэтар ТОМ СОВЕР

Кіноаэтар «НАВІНЫ ДНЯ»

1. Тры журналы Мінскага студыі кінохронікі, прысвечаныя падрыхтоўцы і правядзенню выбараў у Народнае Сабранне Заходняй Беларусі.

2. Журналы Маскоўскага студыі кінохронікі №№ 90 і 91.

У аддзел аб'яў званіце па тэлефону 21-845

ВЯЛІКІ ДЗЯРЖАВНЫ ТЭАТР ОПЕРЫ І ВАЛЭТА БССР

Балейшыя прэмера М. Кромер

САЛАВЕІ

Валет у 4-х актах.

ДЗЯРЖАВНЫ ЯЗЬРЭВСКІ ТЭАТР БССР

АДКРЫЦЦЕ ЗІМОВАГА СЕЗОНА

29 і 30 кастрычніка. ПРЭМ'ЕРА

ПАВЕЛ ГРЭКАЎ

Пачатак у 8 гадзін вечара. 29 кастрычніка—абанемент № 1. 30 кастрычніка—абанемент № 2. Більцы, уштыка на 19 і 11 кастрычніка, сапраўдны на 29 і 30 кастрычніка.

ШКОЛАЗАВОДУ «ПРОЛЕТАРЫЯ»

ПАТРЭБНЫ: РАБОЧЫЯ І РАБОТНІЦЫ для адукацыі на поўдзінатамах, некваліфікаваныя НАБОРНІЧЫКІ і некваліфікаваныя РАБОЧЫЯ на розных работах. Звартацца: вул. Фабрычнаса, 10. Тэлефон 24-331.

АСФАЛТА-БЕТОННАМУ ЗАВОДУ

ПАТРАБУЮЦА: САКРАТАР-МАШЫНІСТКА, СПЕСАРЫ, ТОКАРЫ, КАЧАГАРЫ, ПОФЕР, РАБОТНІК ПАЗАРНА-ВАРТАВЫ АХОВЫ, КВАЛІФІКАВАНЫ АРАМАНАШЕР, МЕХАНІКАРАДКА, РАБОЧЫЯ на агульнай работы, ЛАБАРАНТ, Адзіночкі забеспечваючыя іштэратам. Звартацца: пас. Комінтэрна, Стралакова 11.

У аддзел аб'яў званіце па тэлефону 21-845

СССР Наркомхарчпром БССР

Лейце

ЛЕПШЫ ПЛОДАЯГАННЫЯ НАТУРАЛЬНЫЯ

ВІНЫ

ЯКІЯ ВЫПУСКАЮЦЬ ЗАВОДЫ

Белвінтрэста

Асартымент він-заводных, мюмбевіна, Гусініна, Бешчэвіна, карміна, фарулобіна - ёсць ва ўсіх ФІРМЕННЫХ МАГАЗІНАХ Белвінтрэста

Заказы прымаюць: біснес, Гомельскі, Копельскі, Клімавіцкі, Палачкі, Рэчыцкі, Рэчыцкі, Савіцкі, Тапавіцкі, Чачэўскі, Чашніцкі

Плодавінзаводы і аддзела Звытў Белвінтрэста / Гом. Мінск, Пушкінскай праспект, Дом Друку/

Плодавінзаводы і аддзела Звытў Белвінтрэста / Гом. Мінск, Пушкінскай праспект, Дом Друку/

Плодавінзаводы і аддзела Звытў Белвінтрэста / Гом. Мінск, Пушкінскай праспект, Дом Друку/

Плодавінзаводы і аддзела Звытў Белвінтрэста / Гом. Мінск, Пушкінскай праспект, Дом Друку/

Плодавінзаводы і аддзела Звытў Белвінтрэста / Гом. Мінск, Пушкінскай праспект, Дом Друку/

Плодавінзаводы і аддзела Звытў Белвінтрэста / Гом. Мінск, Пушкінскай праспект, Дом Друку/

ШТОТАЧНАЯ ФАБРЫЦЫ ІМЕНИ КРУЦІСКА

ПАТРЭБНЫ:

кваліфікаваныя і некваліфікаваныя ТКАЧЫХ, ПІЛФОРЭЧЫНЦЫ, ІЗВІКІ, МЕХАНІКАРЫ РАБОТНІЦЫ для навучанія на пліфавальных станках і РАБОЧЫЯ для работы на дзельных сідлаце.

Звартацца: вул. Р. Люксембург, 84, аддзел кадраў.

ГАЛАНТАРЭЙНАЯ ФАБРЫЦЫ ІМЕНИ ФУРНІЦЕ